

ZAKON BR.08/L-279

O CENTRALNOM INSPEKTORATU ZA TRŽIŠNI NADZOR

Skupština Republike Kosovo,

Na osnovu člana 65. (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja:

ZAKON O CENTRALNOM INSPEKTORATU ZA TRŽIŠNI NADZOR

POGLAVLJE I. OPŠTE ODREDBE

Član 1. Cilj

Cilj ovog zakona je da uredi način organizacije i funkcionisanja Centralnog inspektorata za tržišni nadzor (u daljem tekstu: CITN), kao i da utvrdi nadležnosti inspeksijskog nadzora tržišta na celoj teritoriji Republike Kosovo.

Član 2. Delokrug primene

Odredbe ovog zakona primenjuju CITN-a, privredni subjekti kao i sva lica koja učestvuju u ekonomskoj delatnosti trgovine robom i uslugama na celoj teritoriji Republike Kosovo.

Član 3. Definicije

1. Za po trebe ovog člana, upotrebljeni izraz imaju sledeće značenje:

1.1. **Tržišni nadzor** – radnje i mere koje preduzima CITN kako bi se obezbedilo da proizvodi i usluge budu u skladu sa važećim zakonodavstvom i da ne ugrožavaju zdravlje, bezbednost i druge aspekte u vezi sa zaštitom javnog interesa;

1.2. **Metrološki nadzor** – delatnost zakonske metrološke kontrole radi provere poštovanja metroloških zakona i propisa;

1.3. **Privredni subjekat** – fizičko ili pravno lice koje obavlja privrednu delatnost, u skladu sa važećim zakonodavstvom;

1.4. **Inspektor** – državni službenik koji radi u CITN-u, koji se bavi nadzorom sprovođenja zakonodavstva i nadležan za inspeksijski tržišni nadzor u skladu sa ovim zakonom i drugim relevantnim odredbama kojima se uređuje inspeksijski nadzor;

1.5. **Proizvod** – svaka roba ili usluga koja je pod nadzorom tržišnog inspektorata u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2. Svi izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju isto značenje kao u relevantnom zakonu o inspekcijском nadzoru i drugim važećim zakonima.

POGLAVLJE II. CENTRALNI INSPEKTORAT ZA TRŽIŠNI NADZOR

Član 4. Status i organizovanje CITN-a

1. CITN je izvršna agencija u okviru resornog Ministarstva industrije, preduzetništva i trgovine, koja obavlja delatnosti na celoj teritoriji Republike Kosovo.

2. Unutrašnje uređenje i sistematizacija radnih mesta u CITN-u utvrđuje se podzakonskim aktom koji predlaže resorno Ministarstvo industrije, preduzetništva i trgovine, a usvaja predsednik Vlade, u skladu sa relevantnim zakonodavstvom o organizaciji i funkcionisanju državne uprave i nezavisnih agencija i relativnim zakonodavstvom o javnim službenicima.

3. Opšte usluge upravljanja, finansijskog upravljanja, upravljanja ljudskim resursima i interne revizije u CITN-u pružaju se u skladu sa relevantnim zakonom o organizaciji i funkcionisanju državne uprave i nezavisnih agencija.

4. Plate, dodaci na platu i naknade za inspektore CITN-a uređuju se relativnim zakonodavstvom o platama u javnom sektoru.

Član 5. Simboli CITN-a

1. CITN ima svoj grb i pečat, čiji se oblik, sadržaj, oprema i upotreba uređuju podzakonskim aktom, u skladu sa relativnim Zakonom o inspekcijском nadzoru.

2. CITN ima svoje uniforme, čiji se izgled, oprema i upotreba utvrđuju podzakonskim aktom koji predlaže CITN, a usvaja resorni ministar industrije, preduzetništva i trgovine.

Član 6. Nadležnosti CITN-a

1. CITN je nadležan za inspekcijски nadzor standarda i zakonskih zahteva trgovine robom i uslugama koje nude privredni subjekti na celoj teritoriji Republike Kosovo, vršeći nadzor nad:

1.1. ispunjavanjem obaveznih uslova pre i posle stavljanja proizvoda na tržište;

1.2. ispunjavanjem standarda usluga koje se nude na tržištu;

1.3. bezbednošću i tehničkoj podobnosti proizvoda na tržištu;

- 1.4. zaštitom prava potrošača;
 - 1.5. proizvodima od dragocenih metala;
 - 1.6. metrološkim nadzorom prema važećem zakonodavstvu o metrologiji;
 - 1.7. ispunjavanjem standarda pri trgovini obnovljivim gorivima i naftnim derivatima;
 - 1.8. kontrolom duvanskih proizvoda prema važećim zakonom o kontroli duvana;
 - 1.9. turističkim i hotelskim delatnostima;
 - 1.10. zanatskim delatnostima;
 - 1.11. zaštitom prava industrijske svojine na tržištu;
 - 1.12. zaštitom autorskog i srodnih prava na tržištu;
 - 1.13. reklamiranjem proizvoda i usluga;
 - 1.14. cenama (utvrđivanje i isticanje cena, plaćanje i izdavanje računa);
 - 1.15. uslovima za poslovanje u skladu sa važećim zakonodavstvom; i
 - 1.16. drugim pitanjima prema važećim zakonodavstvom.
2. CITN svoje poslove obavlja u skladu sa usvojenim godišnjim planom rada.
3. CITN može sprovesti inspekcijski nadzor i van godišnjeg plana i programa rada u skladu sa odredbama relevantnog Zakona o inspekcijskom nadzoru i drugih relevantnih zakona.
4. Inspektor koji vrši inspekciju, u toku inspekcijskog nadzora, za uočene prekršaje preduzima mere utvrđene ovim zakonom i drugim zakonima.

Član 7.

Rukovođenje i nadzor CITN-a

1. CITN-om rukovodi izvršni direktor, koji je ujedno i glavni inspektor.
2. Glavni inspektor CITN-a ima status državnog službenika kategorije višeg rukovodstva, prema relevantnom Zakonu o javnim službenicima.
3. Izbor, imenovanje i razrešenje glavnog inspektora CITN-a vrši se u skladu sa pravilima utvrđenim za kategoriju višeg rukovodstva državnih službenika, prema relevantnom zakonodavstvu o javnim službenicima.
4. Nadzor nad CITN-om vrši resorni Ministarstvo industrije, preduzetništva i trgovine, koji se vrši putem sistema upravljanja učinkom i posebnim instrumentima upravljanja i nadzora, u skladu sa relevantnim zakonom o organizaciji i funkcionisanju državne uprave i nezavisnih agencija.

5. Resorni ministar industrije, preduzetništva i trgovine je nadležan za nadzor nad radom CITN-a.

6. CITN unapred dostavlja nacrt plana učinka rada i godišnji izveštaj o radnom učinku Kancelariji generalnog inspektora radi koordinacije, u skladu sa relativnim Zakonom o inspekcijskom nadzoru.

Član 8.

Nadležnosti glavnog inspektora CITN-a

1. Pored nadležnosti utvrđenih relevantnim Zakonom o organizaciji i funkcionisanju državne uprave i nezavisnih agencija i relevantnim Zakonom o inspekcijskom nadzoru, glavni inspektor CITN-a obavlja i sledeće funkcije:

1.1. predstavlja CITN u odnosima sa trećim licima i nadležan je za organizovanje, koordiniranje, kvalitet i efektivnost delatnosti CITN-a;

1.2. izrađuje plan inspekcijskog nadzora zasnovan na riziku;

1.3. sprovodi i upravlja odobrenim budžetom CITN-a u skladu sa važećim zakonodavstvom i priprema nacrt budžeta CITN-a za narednu godinu, koji dostavlja resornom ministru industrije, preduzetništva i trgovine;

1.4. donosi odluke i uputstva za obavljanje delatnosti CITN-a;

1.5. koordinira rad CITN-a sa centralnim organima i drugim javnim organima u oblasti inspekcijskog nadzora tržišta i metrologije;

1.6. uspostavlja i održava kontakte sa partnerskim telima i raznim organizacijama za pitanja vezana za rad CITN-a;

1.7. sprovodi zakonske i podzakonske akte koje uređuju delatnost u oblasti inspekcijskog nadzora nad tržištem i metrologiji, te obezbeđuje njihovo sprovođenje od strane inspekcijskih struktura;

1.8. bilo koju drugu funkciju utvrđenu važećim zakonodavstvom.

Član 9.

Inspekcijski nadzor

1. Na postupke inspekcijskog nadzora primenjuju se odredbe relevantnog Zakona o inspekcijskom nadzoru.

2. Inspekcijski nadzor uz prethodnu najavu privrednim subjektima vrši se u slučaju inspekcijskih nadzora predviđenih godišnjim planom inspekcijskih nadzora, u vezi sa samo-informativnim kampanjama i dokumentacijom, uključujući dozvole i licence;

3. Izuzev slučajeva iz stava 2. ovog člana, zbog složenosti i prirode inspekcijskog nadzora, inspektori CITN-a vrše inspekcijske nadzore van godišnjeg plana inspekcijskog nadzora bez prethodne najave privrednih subjekata.

4. Inspektori CITN-a sprovode postupke odobravanja inspekcijskog nadzora u skladu sa Zakonom o inspekcijskom nadzoru.
5. Inspektor koji u toku inspekcijskog nadzora utvrdi nedostatke, zahteva od privrednog subjekta da otkloni nedostatke utvrđene zapisnikom o inspekcijskom nadzoru.
6. Obaveza iz st. 4. i 5. ovog člana konstatuje se u zapisnik. Privredni subjekat, u roku utvrđenom zapisnikom, dužan je da postupi po zahtevu i obavesti inspektora da su nedostaci otklonjeni.
7. Stav 5. ovog člana ne primenjuje se na slučajeve u kojima utvrđeni nedostaci mogu predstavljati rizik po zdravlje, kolektivna prava potrošača, bezbednost ljudi i životnu sredinu.
8. Ako subjekt nadzora ne otkloni nepravilnosti ili ne sprovede privremenu meru izrečenu u postupku inspekcijskog nadzora, tržišni inspektor može da zapečati (plombira) objekat u kome se obavlja delatnost, do otklanjanja nepravilnosti.
9. Inspektor koji tokom inspekcijskog nadzora utvrdi da privredni subjekat pušta u promet proizvode bez dokaza o njihovom poreklu ili u drugim slučajevima utvrđenim posebnim zakonodavstvom, iste proizvode će oduzeti ili plombirati, u kom slučaju je dužan da izda potvrdu sa tačnim opisom i količinom oduzetih ili plombiranih predmeta.
10. Ako prilikom inspekcijskog nadzora inspektor uoči nepravilnosti, ima pravo da privremeno oduzme kopiju dokumentacije i druge predmete koji mogu poslužiti kao dokaz u sudskom postupku i za koje mora izdati potvrdu.

Član 10. **Provera proizvoda**

1. CITN će proveriti svojstva proizvoda, putem provere tehničke dokumentacije proizvoda i ako je potrebno izvršiti fizičku i laboratorijsku proveru na osnovu uzetih uzoraka.
2. Prilikom uzimanja uzoraka određenih proizvoda iz stava 1. ovog člana, inspektor ima pravo da uzme potrebnu količinu uzoraka za ispitivanje u prvoj analizi, za super-analizu i za stranku, uzorci koji se testiraju u akreditovanoj laboratoriji, te istovremeno sačini zapisnik o uzetim uzorcima.
3. Uzorak uzet na analizu inspektor, bez odlaganja, dostavlja stručnom organu ili drugom nadležnom inspekcijskom organu iz relevantne oblasti, dok se uzorak za super-analizu čuva pod odgovarajućim uslovima do završetka prve analize.
4. Po završetku testiranja, stručni organ koji je izvršio ispitivanje dužan je da sačini izveštaj o rezultatima i dostavi ga CITN-u najkasnije u roku od četiri (4) dana.
5. Stranka nezadovoljna rezultatima prve analize ima pravo da podnese zahtev za super analizu, koji se podnosi u roku od tri (3) dana od dana prijema rezultata prve analize.
6. Smatraće se da je stranka saglasna sa rezultatom prve analize, ako zahtev nije podnet u

roku iz stava 5. ovog člana.

7. Ako rezultat super-analize nije u skladu sa rezultatom prve analize, rezultat super-analize je prihvatljiv.

8. Prvu analizu i super-analizu ne može obaviti isti stručni organ.

9. Troškove ispitivanja uzoraka snosi privredni subjekat ako rezultat nije u njegovu korist, a u suprotnom ih snosi podnosilac zahteva.

10. Proizvodi za koje se utvrdi da ne ispunjavaju zahteve bezbednosti, i da kao takvi predstavljaju rizik, moraju se zapleniti i uništiti.

11. Ako privredni subjekti dostave izveštaje o laboratorijskim ispitivanjima ili uverenja koja dokazuju usaglašenost proizvoda, izdate od akreditovanih organa za ocenjivanje usaglašenosti, tržišna inspektorat će priznati njihove izveštaje i uverenja.

12. CITN preduzima odgovarajuće mere za brzo obaveštavanje korisnika na teritoriji Republike Kosovo, u odgovarajućem vremenskom periodu u vezi identifikovanih rizika za proizvode kako bi se smanjio rizik od povrede ili druge štete.

13. Ako CITN odluči da povuče sa tržišta proizvod koji je proizveden u drugoj zemlji, dužan je da o tome obavesti ekonomskog operatera na adresi naznačenoj na proizvodu ili u pratećoj dokumentaciji tog proizvoda.

Član 11.

Obaveze subjekta inspeksijskog nadzora

1. Privredni subjekat, koji je predmet inspeksijskog nadzora, dužan je da inspektoru omogućava inspeksijski nadzor u skladu sa odredbama Zakona o inspeksijskom nadzoru.

2. Privredni subjekat je dužan da, na zahtev inspektora, odmah dostavi potrebne podatke, a za posebne slučajeve po proceni, u roku koji odredi inspektor, a koji ne može biti duži od trideset (30) dana.

3. Smatra se da privredni subjekat nad kojim se vrši nadzor nije omogućio inspektoru da izvrši nadzor iz stava 1. ovog člana ako ni u roku utvrđenom zapisnikom inspektora ne omogući pristup proizvodima, potrebnoj radnoj dokumentaciji i drugim neophodnim dokumentima za utvrđivanje činjeničnog stanja započetog nadzora.

Član 12.

Pravo na žalbu

1. Protiv svake konačne odluke o inspekcijskom nadzoru donete u skladu sa ovim zakonom dozvoljena je žalba u skladu sa odredbama relevantnog zakona o inspekcijskom nadzoru kao i relevantnog zakona o opštem upravnom postupku.
2. Nadređeni organ koji preispituje žalbe iz ovog člana je Komisija za žalbe obrazovna odlukom resornog ministra industrije, preduzetništva i trgovine.
3. Rad i postupak Komisije za žalbe zasniva se na pravilima utvrđenim za kolegijalne organe u skladu sa relevantnim zakonom o opštem upravnom postupku.

POGLAVLJE III.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 13.

Podzakonski akti

1. Resorno Ministarstvo industrije, preduzetništva i trgovine je dužno da donese podzakonske akte koji proizilaze iz ovog zakona u roku od šest (6) meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
2. Pod uslovom da nisu u suprotnosti sa ovim zakonom i do donošenja novih podzakonskih akata za sprovođenje ovog zakona, sledeći akti ostaju na snazi, i to:
 - 2.1. Administrativno uputstvo o uniformama i njihovoj upotrebi od strane inspektora;
 - 2.2. Administrativno uputstvo o formalnim pravnim elementima akata donetih od strane inspektora.

Član 14.

Kaznene odredbe

1. Novčanom kaznom u iznosu od tri hiljade (3.000) do devet hiljada (9.000) evra kazniće se pravno lice koje:
 - 1.1. ne otkloni nepravilnosti koje je utvrdio inspektor u roku navedenom u zapisniku i ne postupi po zahtevu inspektora, u skladu sa članom 9. stav 5. ovog zakona;
 - 1.2. stavlja u promet proizvode bez prateće dokumentacije porekla, protivno članu 9. stav 9. ovog zakona;
 - 1.3. ne dostavi CITN-u izveštaj o rezultatima nakon završetka ispitivanja, u skladu sa članom 10. stav 4. ovog zakona;
 - 1.4. ne omogući inspektorima vršenje inspekcijskog nadzora, u skladu sa članom 11. stav 1. ovog zakona;

- 1.5. na zahtev inspektora, ne dostavi potrebne podatke i dokumente, u skladu sa članom 11. stav 2. ovog zakona.
2. Novčanom kaznom u iznosu od petsto (500) evra do hiljadu petsto (1.500) evra kazniće se odgovorno lice pravnog lica za prekršaje iz stava 1. ovog člana.
3. Novčanom kaznom u iznosu od hiljadu (1.000) do tri hiljade (3.000) evra kazniće se fizičko lice koje se bavi individualnim preduzetništvom, za prekršaje iz stava 1. ovog člana.
4. Novčanom kaznom u iznosu od dvesta (200) do trista (300) evra kazniće se fizičko lice za prekršaje iz stava 1. ovog člana;
5. Za neispunjavanje minimalnih tehničkih uslova utvrđenih podzakonskim aktom, tržišni inspektori, pored novčane kazne, izriču i zaštitnu meru privremene zabrane obavljanja delatnosti, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

Član 15. **Prelazne odredbe**

1. U roku od tri (3) meseca od usvajanja ovog zakona usvaja se odgovarajući Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u CITN-u.
2. Šest (6) meseci nakon stupanja na snagu ovog zakona, svi tržišni inspektori koji obavljaju poslove tržišnog inspektora na lokalnom nivou, a ispunjavaju opšte uslove za prijem u državnu službu, biće tretirani po razmatranju od strane komisije za restrukturiranje na osnovu zakona o javnim službenicima.
3. Inspektori iz stava 2. ovog člana, koji odbijaju prelazak u CITN, tretiraju se u skladu sa važećim zakonom o javnim službenicima.

Član 16. **Stavljanje van snage**

1. Stupanjem na snagu ovog zakona stavljaju se van snage:
 - 1.1. Zakon br.03/L-181 o Inspektoratu i nadzor tržišta;
 - 1.2. Zakon br.04/L-186 o izmeni i dopuni Zakona br.03/L-181 o Inspektoratu i nadzoru tržišta;
 - 1.3. Stupanjem na snagu ovog zakona, ukida se Zakon br.02/L-62 o Inspektoratu građevinskih proizvoda;
 - 1.4. svaka druga odredba koja je u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 17.
Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

Zakon br.08/L-279
5. decembar 2024. godine

Proglašeno ukazom Br. DL-15/2026, dana 20.01.2026, od strane Predsednice Republike Kosova Vjosa Osmani-Sadriu